

ייצור כותנה ישראלית - ידירותי אסביבה

הנחיות לטיפול בהלקטית הורודה במהלך עונת הגידול ובסיומה ("פרוטוקול זחל-ורוד")

א. עד שבועיים לפני ההופעה של כפתור בגודל ראש סיכה על הצמח

יישום פרומונים ל"בלבול". המספר המומלץ הוא 25 יחידות לדונם (החלוקה האידיאלית היא יישום במרחקים של 7*6 מ').

את הפרומונים אפשר ליישם בשתי דרכים:

1. צמודים ל"שיחים" של במבוק (חוטים - מלופפים, רצועות - מושחלות פעמיים).
2. על הגבעול המרכזי של הצמח (לא על טרפים/עלים).

כאשר מיישמים את הפרומון על "שיחים", צריך להקפיד לשים אותם בצורה יציבה בתוך השורה, כדי שלא יעקרו בזמן הקלטורים. בכל מקרה, יש להימנע ממגע של יחידות הפרומון בקרקע.

- ב. במהלך כל עונת הגידול בודקים גם מלכודות פרומון (מלכודת אחת לכל 50 דונם). אם מוצאים לכידה של 1-2 ללילה, למלכודת במשך שלשה לילות רצופים, יש לרסס.

ג. בזמן הפריחה

עם ההופעה של פרח למטר יש להתחיל לחפש רוזטות. בהליכה בשדה סופרים מדגמים של 100 פרחים רצופים ומחשבים מתוכם את אחוז הרוזטות. אם אחוז הרוזטות מגיע ל-10 רצוי לטפל נגד המזיק פעמיים בהפרש 7 ימים. רצוי לשמור את הזחלים, לעקוב אחר התגלמותם ואחר מועד גיחתם מהגלמים.

ד. עם ההופעה של הלקטים בני שבועיים ועד השילוכים - בדיקת הלקטים.

- מחלקים את השדה לארבעה רבעים. מכל רבע קוטפים, לפחות, 25 הלקטים בני שבועיים-שלשה, (הלקטים גדולים בעלי קליפה חיצונית רכה וחלק פנימי לח, אך לא נוזלי). את ההלקטים קוטפים בזירות, לא יותר מהלקט אחד לצמח, ושמים בכלי פלסטיק.
 - בודקים את ההלקטים, במקום מוצל ונוח, מתחת לזכוכית מגדלת מוארת (כמו של קוסמטיקאיות), ומחפשים עליהם ביצים. הביצים נמצאות מתחת לעלי הגביע, על הקשוות, בחריצים בין הקשוות, ולעיתים גם על החפים. הן מופיעות בודדות, או בצברים.
 - אחרי בדיקת הביצים פותחים את כל ההלקטים ומחפשים בקיעות של המזיק. הבקיעות נמצאות בין הקליפה לסיבים, או בתחילת חדירה לתוך הסיבים. סימן הזיהוי של הבקיעות הוא הראש השחור של הזחל (הגוף בשלב זה הוא לבן).
- מציאה של ביצים או בקיעות על 2% מההלקטים מחייבת ריסוס. רצוי מאוד לשמור הלקטים למשך שבוע נוסף לאימות אחוזי הנגיעות (לאחר שהזחלים יגדלו).

ה. ריסוסי הדברה -

הריסוסי ינתנו במידה ובבדיקה נמצאו אחת מרמות הסף (המוזכרות בסעיפי רוזטות, מלכודות, ביצים). עד אמצע אוגוסט יש להשתמש בפירטוראידים. מאמצע אוגוסט ועד סיום העונה יש להשתמש בזרחנים אורגניים ובקרבתים.

1. במועד של 20% פתיחת הלקטים באקלה ו-30% בפימה -

ריסוס בגלייפוסט במינון 3% באקלה ו-4% בפימה. ריסוס זה מיועד להפלה של הלקטים צעירים שלא יקטפו, אך עלולים לשמש מקום לחריפה של זחלי ההלקטית הורודה, ונועד ליישום בשדות בהם התפתחו אוכלוסיות גבוהות במהלך העונה. לחילופין רצוי להשתמש במזרזי הבשלה/פתיחת הלקטים - תוך התייעצות עם המדריכים.

2. סניטציה -

ההנחיות הבאות נועדו להפחית את שאריות הכותנה בשדות, באזורי הערמות, בצידי הדרכים, במנפטות - הכל כדי להקטין את האוכלוסייה של המזיק אשר תכנס לתרדמה ותהווה מקור להתפתחות אוכלוסיות המזיק בעונה הבאה.

בשדה, בתקופת הקטיף- קטיף נקי.

קטיף שני בשדות בהם התפתחה אוכלוסייה גבוהה

איסוף הכותנה שנפלת ליד המהדקים.

טיפול בשדה לאחר הקטיף - עקירה וקיצוץ של הכותנה עד דק.

סילוק שאריות הכותנה מפני השדה בדרכים שונות, כגון: חריש יעיל, איסוף לזואלים ויצירת

חבילות, הכנסת בקר.

טיפול באזור ערמות הכותנה- איסוף שאריות הכותנה מיד לאחר הרמת ערמה אל המובר, כדי למנוע דריסה והידוק

של השאריות ע"י המובר בהעמסה הבאה.

שריפת שאריות הכותנה מיד לאחר פינוי הערימות.

הוצאה מוקדמת של כותנה מאזורים בעייתיים להגעה, כך שתמנע הוצאת ערמות משטחים

בוציים.

טיפול בהובלה - כיסוי החלק האחורי של הערמות על המובר, כדי למנוע פיזור של כותנה בצידי הדרכים

בזמן ההובלה מהשדה אל המנפטה.

טיפול במנפטה - ניקוי של כל שאריות הכותנה מאזור המנפטה לאחר עונת הניפוט.

ביעור צמחי ספיח - יש לתלוש ולשרוף את כל הצמחים שנותרו בשוליים, ליד ברזים וכו'.

כל המגדלים ופקחי המזיקים מתבקשים לקרוא שוב, את הפרקים הנוגעים למזיק, בחוברת ההמלצות להדברת פגעים בכותנה בהוצאת משרד החקלאות (שה"מ) ומועצת הכותנה

בחוברת זו ניתן למצוא פרוט של הפעולות הנזכרות בדפון זה (כמו: פירוט שיטות הניטור, אופן הצבת המלכודות ותפעולן, תכשירי ההדברה, כוון המכסחות, חריש, שימוש בקש כותנה ועוד)

פרוטוקול זחל-ורוד

פעולה	אפריל	מאי	יוני	יולי	אוגוסט	ספטמבר	אוקטובר	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרץ	
יישום פרומונים													← לפני הופעת כפתורים
מלכודות פרומון													← הצבת מדגם מאפריל הצבה מלאה ממאי
בדיקת רוזטות													← מהופעת פרח ל- 1 מ'
בדיקת הלקטים													← מהופעת הלקטים בני שבועיים
ריסוסי הדברה													← פירתרואידים עד אמצע אוגוסט ← זרחן-אורגניים עד השילוך
הפחתת ירוקים													← גליפוסט או מזרזי הבשלה
קטיף שני, קטיף נקי													← פינוי מקסימום גרעינים
איסוף שאריות ליד המהדקים													← מיד לאחר ההידוק
עקירה, כיסוח דק, איסוף לואלים וכיבוש													← הקטנת המסה הנותרת בשטח - להקלת ההצנעה
השארות החומר בשמש ו/או הכנסת בקר													← אופציה נוספת
מניעת פיזור שאריות חריש													← ניקוי איזור הערימות והמנפטות, סגירת המוברים, הטמנה יעילה

